

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 868/2016-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 16. novembra 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti Slovenský plynárenský priemysel, a. s., Mlynské nivy 44/a, Bratislava, právne zastúpenej advokátkou JUDr. Irenou Sopkovou, Advokátska kancelária, Hlavná 111/25, Košice, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Tdo V 4/2014 z 13. mája 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti Slovenský plynárenský priemysel, a. s., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. augusta 2015 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti Slovenský plynárenský priemysel, a. s. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej

republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Tdo V 4/2014 z 13. mája 2015 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka je právnickou osobou, ktorá v trestnom konaní vystupovala ako poškodená strana. Špecializovaný trestný súd, pracovisko Banská Bystrica rozsudkom sp. zn. BB-3 T 14/2012 zo 17. januára 2013 uznal obvineného [REDAKOVANÉ] (bývalého námestníka sťažovateľky) za vinného z trestného činu skresľovania údajov hospodárskej a obchodnej evidencie podľa § 125 ods. 1 a 3 zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení účinnom do 27. 1. 1999. Podľa § 285 písm. b) Trestného poriadku bol obvinený [REDAKOVANÉ] oslobodený spod obžaloby prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky pre skutok v bode 2 obžalobou kvalifikovaný ako trestný čin sprenevery spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2, § 248 ods. 1 a 4 zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení účinnom do 31. 8. 1999. Podľa § 288 ods. 3 Trestného poriadku prvostupňový súd odkázal poškodenú stranu – sťažovateľku, s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie.

2.1 Najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 2 To 4/2013 z 19. novembra 2013 podľa § 321 ods. 1 písm. b), písm. c) a písm. d) a ods. 3 Trestného poriadku zrušil rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o vine v odsudzujúcej časti a vo výroku o treste a podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku uznal obvineného [REDAKOVANÉ] za vinného z pokusu trestného činu porušovania povinností pri správe cudzieho majetku podľa § 9 ods. 2, § 8 ods. 1, § 255 ods. 1 a 2 písm. b) zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení účinnom pred 27. 1. 1999. Podľa § 255 ods. 2 a § 39a ods. 2 písm. a) Trestného zákona odsúdenému uložil trest odňatia slobody vo výmere 3 roky a 2 mesiace so zaradením na jeho výkon do 1. nápravno-výchovnej skupiny. Podľa § 49 ods. 1 a § 50 ods. 1 Trestného zákona odsúdenému uložil trest zákazu činnosti spočívajúci v zákaze podnikat', pôsobiť ako štatutárny orgán alebo člen štatutárneho orgánu právnickej osoby, ktorej predmetom činnosti je podnikanie, alebo vykonávať z iného právneho dôvodu pôsobnosť takého orgánu v trvaní 7 rokov. Oslobodzujúca časť rozsudku Špecializovaného trestného súdu ostala nedotknutá, čím oslobodenie obvineného spod obžaloby pre skutok v bode 2 nadobudlo právoplatnosť.

2.2 Napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu, ktorý bol sťažovateľke doručený 11. júna 2015, bolo rozhodnuté o podanom dovolaní tak, že najvyšší súd vyslovil, že rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 2 To 4/2013 z 19. novembra 2013 bol porušený zákon v ustanoveniach § 321 ods. 1 písm. c) a § 322 ods. 3 Trestného poriadku a § 9 ods. 2, § 8 ods. 1 a § 255 ods. 1 a 2 písm. b) Trestného zákona v znení účinnom pred 27. 1. 1999 a čl. 6 ods. 3 písm. a) a b) dohovoru v neprospech [REDAKOVANÉ]. Najvyšší súd druhostupňový rozsudok zrušil v odsudzujúcej časti, zrušil aj rozsudok Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica sp. zn. BB-3 T 14/2012 zo 17. januára 2013 v odsudzujúcom výroku o vine a treste u obvineného [REDAKOVANÉ], zrušil aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ktoré sa týkajú obvineného [REDAKOVANÉ], ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Najvyšší súd zároveň Špecializovanému trestnému súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol. Najvyšší súd v napadnutom rozsudku o. i. uviedol:

«Apelačný princíp, ktorý prevažuje v celom odvolacom konaní, je v ustanovení § 321 ods. 1 písm. c/ Tr. por. obmedzený na prvky kasácie, ktoré spočívajú v tom, že ak vzhľadom k nedostatočným skutkovým zisteniam v napadnutom rozsudku je potrebné vykonať nové dôkazy alebo nanovo overovať určité skutočnosti opakovaním dôkazov už vykonaných, a to v rozsahu a spôsobom nahrádzajúcim činnosť súdu prvého stupňa, musí odvolací súd po zrušení napadnutého rozsudku vrátiť vec k novému prejednaniu a rozhodnutiu (§ 322 ods. 1 Tr. por.). Pomer medzi oboma stupňami súdov je daný aj tým, že odvolací súd môže meritórne rozhodnúť odlišne od napadnutého rozsudku len vtedy, keď buď znovu vykoná podstatné dôkazy (nie všetky dôkazy predtým vykonané na hlavnom pojednávaní) alebo vykoná dôkazy nové, dosiaľ nevykonané pred súdom prvého stupňa.

Odvolací súd považoval skutkové zistenia súdu prvého stupňa vo vzťahu k odsudzujúcej časti za nejasné, v určitej časti za nesprávne a v niektorých prípadoch za nesprávne skutkovo a právne interpretované. Z odôvodnenia rozsudku je zrejmé, že hoci považoval rozsah dokazovania za úplný, vykonané dôkazy hodnotil inak ako súd prvého

stupňa bez toho, aby nevyhnutné dôkazy predtým zopakoval bezprostredne pred odvolacím súdom.

V súvislosti s úpravou skutku a zmenou jeho právnej kvalifikácie v odvolacom konaní obvinený namietal porušenie práva na primeraný čas a možnosti na prípravu obhajoby zaručeného v čl. 6 ods. 3 písm. b/ Dohovoru. Dovolací súd v tomto smere skúmal, či zmenu v povahe a dôvode obvinenia mohol obvinený predvídať (rozsudok ESĽP zo 17. júla 2001 vo veci *Sadak a ďalší proti Turecku*, č. 29900/96 a ďalšie).

Súdu prvého stupňa sa napriek rozsiahlemu dokazovaniu nepodarilo preukázať vznik škody, jej výšku a poškodeného. Neuvažoval preto ani o kvalifikácii skutku ako trestného činu porušovania povinností pri správe cudzieho majetku. Odvolací súd bez vykonania jediného dôkazu ustálil, že obvinený spoločne s inými porušil zákonom mu uloženú a zmluvne prevzatú povinnosť spravovať cudzí majetok, pričom jeho konanie bezprostredne smerovalo ku spôsobeniu značnej škody. Zo zápisnice o verejnom zasadnutí nevyplýva, že by odvolací súd pred vyhlásením odsudzujúceho rozsudku obvineného upozornil na zmenu právnej kvalifikácie, čím došlo podľa dovolacieho súdu k porušeniu čl. 6 ods. 3 písm. a/, písm. b/ Dohovoru (rozsudok ESĽP z 24. apríla 2007, *Juha Nuutinen proti Fínsku*, č. 45830/99).

Odvolací súd nezákonným procesným postupom podľa § 322 ods. 3 Tr. por. ustálil, že po predchádzajúcej vzájomnej dohode s vtedajším riaditeľom SPP a ďalšími osobami, obvinený [REDAKOVANÉ] ako finančný riaditeľ SPP 29. septembra 1998 podpísal za SPP ako kupujúceho, zmluvu o kúpe technologického zariadenia, ktorej súčasťou bola dohoda o zabezpečení kúpnej ceny v podobe vlastných zmeniek SPP na rad SG v počte 5 kusov každá v hodnote 70 miliónov Kč, v rozpore s § 2 ods. 1, § 6 ods. 1, § 19 ods. 3 a § 21 zák. č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku vo vtedy účinnom znení, vystavené zmenky neboli zanesené do účtovnej evidencie SPP a tieto zmenky 29. septembra 1998 v budove SPP prevzal, od [REDAKOVANÉ] po podpísaní preberacieho protokolu [REDAKOVANÉ], zástupca banky Union banka, a.s., so sídlom v Ostrave, Česká republika (ďalej len „UB“) [REDAKOVANÉ], do úschovy a následne s dátumom 6. október 1998 a miestom podpisu Vsetín, Česká republika, [REDAKOVANÉ] ako zástupca SG predmetné zmenky indosoval rubopisom na UB a podpísal s UB, zastúpenej [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], listinu nazvanú ako zmluva o podmienkach

prevodu zmenky, podľa znenia ktorej dotknuté zmenky SG previedla na UB za peňažnú sumu vo výške 324.204.712,30 Kč, ktorá bola vyplatená 7. októbra 1998 na účet SG, vedený VUB, číslo(...), a toto konanie vo vyššie popísanom súhrne bolo základom pre následné predloženie zmeniek zo strany UB na preplatenie SPP v celej hodnote, na ktorú boli vystavené, teda 350 miliónov Kč, pričom SPP oproti požadovanej sume neobdržal žiadne protiplnenie a preplatením zmeniek by mu bola spôsobená škoda vo výške 440.300.000 SK (14.615.282,5 €), avšak k úhrade tejto sumy zo strany SPP nedošlo.

Z... ustanovení zákona o štátnom podniku odvolací súd vyvodil porušenie zákonom uloženou a u obvineného aj zmluvne prevzatej povinnosti spravovať cudzí majetok. Vzhľadom k zneniu týchto ustanovení a vo svetle procesne nezákonného postupu odvolacieho súdu je tento záver neudržateľný, čím je naplnený aj dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Odvolací súd porušením ustanovenia § 322 ods. 3 Tr. por. upravujúceho spôsob jeho rozhodovania ako súdu druhého stupňa, v rozpore s povinnosťou v ňom obsiahnutou, nezákonne zasiahol do zisteného skutkového stavu, ktorý vytvoril na základe vykonaného dokazovania súd prvého stupňa tým, že bez vykonania akýchkoľvek dôkazov sám menil skutkový stav a dospel k inému právnemu hodnoteniu žalovaného skutku bez toho, aby na to obvineného vopred upozornil, pričom obvinený túto zmenu nemohol predvídať, čím došlo k porušeniu § 321 ods. 1 písm. c/, § 322 ods. 3 Tr. por. a § 9 ods. 2, § 8 ods. 1, 255 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák., v znení účinnom pred 27. januárom 1999 a čl. 6 ods. 3 písm. a/, písm. b/ Dohovoru. Dovolací súd preto na základe § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil vo výroku tohto rozsudku uvedené porušenia zákona v neprospech obvineného. Podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil rozsudok odvolacieho súdu v odsudzujúcej časti. Hoci sa vytýkané pochybenia týkajú postupu odvolacieho súdu, v záujme umožniť obvinenému plnú realizáciu Dohovorom zaručených práv za súčasného zachovania dvojinštančnosti konania a nepredlžovania konania, zrušil aj odsudzujúcu časť rozsudku súdu prvého stupňa, ako i konanie, ktoré mu predchádzalo. Dovolací súd vzhľadom na rozsah vytýkaných skutkových zistení v rozhodnutí odvolacieho súdu, vrátil vec súdu prvého stupňa na nové prerokovanie a rozhodnutie, pretože v tomto štádiu konania by odvolací súd nahrádzal činnosť prvostupňového súdu. Súčasne zrušil aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia

obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. V zmysle § 388 ods. 1 Tr. por. špecializovanému trestnému súdu prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

V rámci nového prerokovania veci sa prvostupňový súd musí vysporiadať so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie, najmä skúmať rozsah práv a povinností obvineného ako finančného riaditeľa SPP pri opatrovaní alebo správe cudzieho majetku zo zákona alebo zo zmluvy vzhľadom na možnosti rôzneho rozsahu práv a povinností všetkých dotknutých osôb, ktoré im prináležali. Okrem naplnenia všetkých formálnych znakov skutkovej podstaty trestného činu treba skúmať a komplexne zhodnotiť stupeň nebezpečnosti činu pre spoločnosť z hľadísk uvedených v §§ 3 ods. 4, 88 Tr. zák. v znení účinnom pred 27. januárom 1999. Povinnosťou súdu prvého stupňa bude, aby v novom konaní na základe vykonaných dôkazov dospel k jednoznačnému záveru o naplnení alebo nenaplnení znakov konkrétnej skutkovej podstaty trestného činu za súčasného rešpektovania a dodržania práv obhajoby.

V dôsledku chybného výroku o vine nemôže obstať ani výrok o treste. V tejto súvislosti však dovolací súd musí dať za pravdu dovolateľovi aj v tom, že uložené tresty sú neprimerané už vzhľadom na neprimeranú dĺžku konania (uznesenie o vznesení obvinenia z 30. marca 2001) a porušenie práva na spravodlivý proces. Dĺžku konania v danej veci nie je možné ospravedlniť právnou zložitou veci, pretože platí IURA NOVIT CURIA, t. j. že súd pozná právo. V tomto smere je potrebné zdôrazniť, že judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva pripúšťa, aby porušenie práva na primeranú dĺžku konania bolo kompenzované zastavením trestného stíhania (oslobodením spod obžaloby) alebo zmiernením trestu (rozhodnutie Eckle proti SRN z 15. júla 1982, č. 8130/78 či rozhodnutie Beck proti Nórsku z 26. júna 2001, č. 26390/95).

Úlohou súdu prvého stupňa bude:

- určiť zákonu zodpovedajúce právne posúdenie veci s prihliadnutím na skutočnosti vyjadrené v tomto rozhodnutí, vrátane ustanovení § 4 a § 88 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov,

- vyrovnáť sa s dĺžkou trestného konania v súvislosti s prípadným postihom obvineného neopomínajúc v tomto smere ani aktuálnu judikatúru ESLP,

- reagovať na relevantné skutočnosti, ktoré vyjdú najavo na hlavnom pojednávaní.»

3. Sťažovateľka namieta, že nie sú pravdivé tvrdenia dovolacieho senátu, že odvolací súd vychádzal bez vykonania jediného dôkazu z ustáleného skutkového stavu, že obvinený spoločne s inými porušili zákonom mu uloženú a zmluvne prevzatú povinnosť spravovať cudzí majetok, pričom jeho konanie bezprostredne smerovalo k spôsobeniu značnej škody. V dôvodoch odvolacieho senátu sú podľa sťažovateľky presne označené dôkazy, ktoré boli vykonané v prvostupňovom konaní, akým dôkazom je to-ktoré tvrdenie podopreté.

3.1 Podľa sťažovateľky nemôže obstať ani tvrdenie dovolacieho senátu, že bolo porušené právo obhajoby, keďže došlo k zmene právnej kvalifikácie skutku v odvolacom konaní, keďže v zmysle už ustálenej judikatúry práve najvyššieho súdu, a dokonca aj rozsudkov toho istého senátu, ktorý v tomto konaní vystupoval ako dovolací senát, je zaujatá právna doktrína, že súd nie je viazaný ani v odvolacom konaní právnou kvalifikáciou skutku, tak ako bola posúdená, či už prokurátorom, alebo prvostupňovým súdom. Odvolací senát má podľa sťažovateľky právo bez ďalšieho pri zachovaní totožnosti skutku a vykonaných dôkazov vzťahujúcich sa na tento skutok posúdiť konanie obvineného či obvinených, tak aby toto posúdenie zodpovedalo správnej právnej kvalifikácii.

3.2 Podľa presvedčenia sťažovateľky odvolací súd, ak skonštatoval vo svojom rozhodnutí, že prvostupňový súd správne zistil skutkový stav, mohol zmeniť právnu kvalifikáciu. Odvolací súd nemôže meniť skutkový stav zistený súdom prvého stupňa do tej miery, aby menil totožnosť skutku. Posilnenie apelačného princípu v odvolacom konaní bolo podľa sťažovateľky vyvolané zavedením kontradiktórneho konania na hlavnom pojednávaní. Právna úprava preto podľa názoru sťažovateľky nevyklučuje, ba dokonca pripúšťa, aby obžalovaný bol uznaný za vinného z ťažšieho trestného činu, než za ktorý ho uznal súd prvého stupňa. Podmienkou je, že obžalovaného môže uznať za vinného z tohto ťažšieho trestného činu už súd prvého stupňa na základe obžaloby alebo upozornenia podľa § 284 ods. 2 Trestného poriadku a odvolanie prokurátora je podané v neprospech obžalovaného.

3.3 Podľa sťažovateľky v danom prípade nebolo potrebné opakovať dôkazy, a preto odvolací súd vychádzal zo skutkového stavu tak, ako bol zistený súdom prvého stupňa. V tomto smere žiaden z dovolacích dôvodov, ako ich uviedol najvyšší súd, nemôže podľa sťažovateľky obstať. Právne závery vykonané dovolacím súdom sú podľa sťažovateľky nesprávne a s týmito sa jednoznačne nestotožňuje.

3.4 Sťažovateľka poukazuje na základný rozpor v úvahách najvyššieho súdu a odvolacieho súdu, keďže najvyšší súd vytýka odvolaciemu súdu porušenie procesných ustanovení Trestného poriadku, ktoré nemôžu podľa sťažovateľky obstať. Úvahy najvyššieho súdu nezodpovedajú podľa slov sťažovateľky zákonným ustanoveniam Trestného poriadku, ba dokonca sú arbitrárne, nezrozumiteľné, odporujúce základným zásadám hodnotenia dôkazov i konania pred odvolacím i dovolacím súdom. Napadnutým rozsudkom dovolací senát najvyššieho súdu podľa sťažovateľky nezákonne zasiahol do zákonného a spravodlivého rozhodnutia odvolacieho súdu. Jeho úvahy o zmiernení trestu v dôsledku dĺžky konania sú skôr úvahami obhajcu, a nie dovolacieho senátu. Dovolací senát najvyššieho súdu si podľa sťažovateľky neuvedomil závažnosť konania [REDACTED] [REDACTED] pre spoločnosť v kauze „tzv. Duckého zmeniek“, ktoré pre Slovenskú republiku znamenajú jednoznačne podvodné konanie. Už aj súdy v zmenkovom konaní opakovane skonštatovali porušenie povinností [REDACTED], ktorý je mŕtvy, ako aj [REDACTED], ktorý je práve stíhaný v tomto konaní. Podľa sťažovateľky napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu dal dovolací senát posúdením konania obvineného ďalšiu možnosť obvinenému zbaviť sa trestnej zodpovednosti v dôsledku či už dĺžky konania, ktorú teraz sám zapríčiňuje, resp. zbaviť sa zodpovednosti za konania, ktorého sa dopustil a ktoré svedčia jednoznačne vykonané dôkazy.

3.5 Sťažovateľka „*má právny záujem a cíti sa*“ poškodená na svojich právach, keď dovolací senát skutkové závery zistené v niekoľkoročnom konaní považuje za nesprávne, vytýka pochybenia odvolaciemu senátu, ktoré v skutočnosti neexistujú. Staví sa tak podľa jej názoru do úlohy obhajcu obvineného, a nie súdu, ktorý má vo veci spravodlivo rozhodnúť.

4. Sťažovateľka navrhla vydať tento nález:

„Rozsudkom Najvyššieho súdu SR, č. k. 2 Tdo V 4/2014 zo dňa 13.5.2015... bolo porušené základné právo sťažovateľa podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR spočívajúce v práve na súdnu ochranu na nezávislom a nestrannom súde v prípadoch ustanovených zákonom, ako aj bolo porušené základné právo sťažovateľa podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd spočívajúce v práve na spravodlivé súdne konanie.

Ústavný súd SR zrušuje rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2 Tdo V 4/2014 zo dňa 13.5.2015 a vec vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

JUDr. Irene Sopkovej priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 355,72 Eur (slovom: tristopäťdesiatpäť Eur, sedemdesiatdva centov), ktorú je Najvyšší súd Slovenskej republiky povinný vyplatiť na účet právneho zástupcu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj

návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

6. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (porov. napr. I. ÚS 105/06, II. ÚS 66/2011, III. ÚS 155/09, IV. ÚS 35/02).

III.

7. Osobitosťou prerokúvanej veci je skutočnosť, že jej predmetom je zrušujúce rozhodnutie, čo znamená, že konanie na všeobecných súdoch ďalej pokračuje. Sťažovateľka usiluje o kasáciu kasácie.

7.1 Ústavný súd v obdobnej veci už uznesením sp. zn. I. ÚS 246/2012 zo 6. júna 2012 vyslovil názor na odmietnutie sťažnosti proti kasačnému rozhodnutiu dovolacieho súdu, podľa ktorého sťažnosť bola podaná predčasne, keďže *„sťažovateľka bude mať možnosť v ďalšom štádiu konania pred okresným súdom uplatniť ochranu označeného práva aj svoju argumentáciu týkajúcu sa skutkovej a právnej stránky predmetnej veci, z čoho vyplýva, že má ešte k dispozícii iný prostriedok ochrany tohto práva, ktorého porušenie namieta vo svojej sťažnosti. V danej veci sa súdne konanie nachádza v štádiu konania na okresnom súde, ktorý bude vo veci opätovne konať v súlade s názorom dovolacieho súdu.“* Podobne ústavný súd odôvodnil odmietnutie sťažností aj v ďalších

svojich rozhodnutiach v obdobných veciach (pozri III. ÚS 38/2013, I. ÚS 167/2012, I. ÚS 214/2014).

7.2 Uvedený právny názor však neplatí absolútne. Ústavný súd už zrušujúce rozhodnutia preskúmaval (pozri II. ÚS 439/2015, II. ÚS 398/08, II. ÚS 152/2016 bod 3) a robí tak aj najvyšší súd (pozri 2 Cdo 1/2013; porov. tiež Súkromné právo č. 10-11/2015). K tomu je však potrebné uviesť, že k zrušeniu zrušujúceho rozhodnutia dochádza iba v tom prípade, keď dôvody pre tento krok sú natoľko závažné, že sa blížia k zmätočným záťažiam, a tak znehodnocujú ďalšie konanie, alebo ak by išlo o veľmi pevnú hmotnoprávnu pozíciu preskúmaného kasačného rozhodnutia.

7.3 Predmetná vec sťažovateľky, u ktorej by prichádzal do úvahy jeden z uvedených dôvodov kasácie kasácie, podľa ústavného súdu takouto nie je.

7.4 Predmetom konania skončeného napadnutým rozsudkom neboli priamo hmotné a procesné práva sťažovateľky, sťažovateľka nebola priamo účastníčkou dovolacieho konania, s jej právnym nárokom (t. j. nárokom subjektu poškodeného spáchaním trestného činu na náhradu škody) bola odkázaná už prvostupňovým súdom na občianske súdne konanie. Ústavný súd si uvedomuje, že od výsledku trestného konania vedeného proti konkrétnemu obvinenému závisí jej prípadný úspech s občianskoprávnou žalobou o náhradu škody proti konkrétnemu škodcovi, avšak vzhľadom na fakt, že trestné konanie sa v zmysle napadnutého rozsudku vracia na prvostupňový súd, sťažovateľka bude môcť naďalej (a opätovne) hájiť svoje majetkové a iné práva subjektu poškodeného spáchaným trestným činom v prebiehajúcom trestnom konaní. Inak povedané, o sťažovateľkiných hmotných právach sa zatiaľ právoplatne nerozhodlo, naopak, sťažovateľkina hmotnoprávna pozícia sa napadnutým rozsudkom čo do úspechu/neúspechu s nárokom na náhradu škody nemení (nezhoršila) a stále má možnosť sa ako poškodený subjekt domáhať ochrany svojich práv v prebiehajúcom trestnom konaní, v ktorom si nárok na náhradu škody uplatnila a o ktorom opätovne bude rozhodovať prvostupňový súd.

7.5 K tomu ústavný súd na dopĺňa, že najvyšší súd v napadnutom rozsudku nijako neprezumoval vinu alebo nevinu obžalovaného a ani nevytýkal procesný postup a meritórne závery prvostupňovému súdu. Záťaž, ktoré viedli najvyšší súd k prijatiu napadnutého rozsudku, sa týkali odvolacieho súdu a porušenia práva na obhajobu. Prvostupňovému súdu teda nič nebráni opätovne posúdiť vec prizmou vykonaného dokazovania a rozhodnúť o vine alebo nevine obžalovaného. Najvyšší súd prvostupňovému súdu iba objasnil, že *„povinnosťou súdu prvého stupňa bude, aby v novom konaní na základe vykonaných dôkazov dospel k jednoznačnému záveru o naplnení alebo nenaplnení znakov konkrétnej skutkovej podstaty trestného činu za súčasného rešpektovania a dodržania práv obhajoby“*, čo nebráni, ako už ústavný súd v predchádzajúcej vete konštatoval, prvostupňovému súdu opätovne rozhodnúť na základe dokázaného skutkového a právneho stavu o vine alebo nevine obžalovaného. S týmto konštatovaním súvisí ústavným súdom uvedená pozícia sťažovateľky týkajúca sa jej uplatneného nároku na náhradu škody ako subjektu poškodeného spáchaným trestným činom, ktorá sa čo do vyhliadky úspechu/neúspechu s nárokom na náhradu škody nezmenila (nezhoršila), keďže vec bude opätovne prerokovaná a rozhodnutá prvostupňovým súdom.

7.6 Čo sa týka záverov najvyššieho súdu, ktorým apeloval na prvostupňový súd, že tento sa bude musieť vyrovnat' s dĺžkou trestného konania v súvislosti s prípadným postihom obvineného, neopomínajúc v tomto smere ani aktuálnu judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), ktorá podľa najvyššieho súdu pripúšťa, aby porušenie práva na primeranú dĺžku konania bolo kompenzované zastavením trestného stíhania (oslobodením spod obžaloby) alebo zmiernením trestu, ústavný súd konštatuje, že právny poriadok Slovenskej republiky (na ústavnej i zákonnej úrovni; napr. Trestný poriadok) nepozná možnosť oslobodenia spod obžaloby z dôvodu neprimeranej dĺžky trestného konania alebo možnosť zastavenia trestného stíhania z dôvodu neprimeranej dĺžky trestného konania. Najvyšším súdom citovanú judikatúru ESLP je preto potrebné vzhľadom na platné a účinné (resp. aplikovateľné) právne predpisy Slovenskej republiky (ktorými sú súdy viazané) vnímať predovšetkým ako príkaz zákonodarcovi, aby upravil zohľadnenie dĺžky trvania trestného konania a jej potenciálnych dopadov na ústavné práva trestne

stíhaných osôb vo svojom vnútroštátnom poriadku tak, aby boli naplnené princípy čl. 6 ods. 1 dohovoru. V zásade tak nemožno nútiť orgány aplikácie práva, aby v rozpore so znením zákona a priamou aplikáciou dohovoru dotvárali/vytvárali nové trestnoprávne normy v duchu judikatúry ESĽP, ktorá bola navyše prijímaná vzhľadom na konkrétnu individuálnu vec konkrétneho sťažovateľa, a nie vzhľadom na celý právny poriadok Slovenskej republiky. Ani z tohto pohľadu teda sťažovateľka neutrpela ujmu na svojom postavení v súvislosti s jej nárokom na náhradu škody ako subjektu poškodeného spáchaným trestným činom.

7.7 Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka bude mať/má možnosť opätovne uplatniť/hájiť ochranu svojich práv v konaní pred prvostupňovým súdom, a preto jej námietky pre porušenie ňou označených práv napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu možno hodnotiť ako zjavne neopodstatnené a zároveň sťažnosť možno posúdiť aj ako neprípustnú v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

7.8 Z uvedeného dôvodu ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť sťažovateľky odmietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. novembra 2016